

projecte això ja no serà el mateix. Pobres d'aquells pagesos, pastors o ramaders que tenen les seues finques o explotacions prop d'aquestes instal·lacions, d'aquí a uns anys en pagaran les conseqüències, molt probablement quan les seves terres estiguin prou contaminades, es morin els arbres de les finques, i els productes que produeixen estiguin contaminats. Ja poden plegar. I si no pregunteu-li al Sr. Francesc Cases, veí d'Agramunt, o als seu fill Josep de 14 anys i que encara pateix les conseqüències en forma de malaltia, molt probablement per la resta de la seua vida. No diguem de tots aquells que no perden l'esperança amb el reg del Segrià-Sud, caldrà que vagin en compte a l'hora de fer les properes inversions.

Si al començar aquest escrit deiem que la nostra comarca és agrícola i ramadera, per què les indústries a fomentar no són les del sector, com poden ser indústries d'elaborats càrnics, escorxadors, o be plantes transformadores de fruita en suc o tantes altres com n'hi ha al sector, enlloc d'aquestes tan perilloses? Resulta que a nosaltres ens ha tocat la grossa. Ens posen el que no volen a Barcelona, que no és res més que el més perillós. Potser la cosa canviaria si enlloc d'aquest tipus d'empresa s'hi instal·lés una fàbrica de la Sony; però no, les bones cap allà.

No deixa de ser curiós que per una banda el president de la Denominació d'Origen de les Garrigues s'esmeri a que cada vegada es fagi un oli de millor qualitat, ampliant les vies per a comercialitzar-lo, i també vulgui fer el mateix amb els nostres fruits secs (cosa que l'hi hem d'agrair).

No deixa de ser curiós que la Comunitat Econòmica Europea promogui i subvencioni els productes ecològics, i per un altra, d'altres ens vulguin imposar unes indústries que poden afectar directament aquests plantejaments.

Potser ja ha arribat l'hora que els pocs que som al sud del Segrià ens pronunciem sobre el que volem i el

que no volem. Potser caldria que els representants del nostre poble i els dels pobles del voltant en parlessin tots plegats, ja que això és un problema de tots. No està ben fet de girar la cara cap a un altre costat per ignorar la realitat. I si no sempre ens queda allò de: "*Cuando las barbas de tu vecino...*" ■

SALUT

UTILITZACIÓ SEGURA DE PRODUCTES FITOSANITARIS

Els productes fitosanitaris (plaguicides o pesticides), si no s'utilitzen adequadament, poden produir accidents per intoxicació, molts cops de greus conseqüències. Tot i que la majoria dels agricultors ja coneixen els perills dels plaguicides i les mesures que cal adoptar a l'hora d'aplicar-los, molts cops aquestes són oblidades i està demostrat que, sovint, no es respecten degut al fet de repetir moltes vegades la mateixa feina. Això provoca que ens confiïem i passem per alt aquestes mesures. Inconscientment, **realitzem actes perillosos per a la nostra salut.**

Els pagesos són el col·lectiu de treballadors més afectat per aquest tipus de riscos, degut al gran ús que fan dels productes fitosanitaris. Per tal d'evitar que es produeixin aquests accidents, haurem de tenir en compte una sèrie de **mesures** a l'hora d'aplicar un pesticida.

Abans de l'aplicació cal llegir detingudament les instruccions i les normes d'utilització. Les persones malaltes no han de realitzar tasques d'aplicació de pesticides, ja que són molt més sensibles a aquest tipus de productes. Així mateix, és molt recomanable fer-se un reconeixement mèdic abans de cada temporada per a detectar possibles anomalies gàstriques, hepàtiques, etc.

Per a l'aplicació de pesticides cal utilitzar els següents **equips de protecció individual**: guants de goma, botes de goma, gorra, ulleres

de protecció, roba que no deixi al descobert parts del cos i mascareta respiratòria.

Quan els productes a aplicar siguin molt tòxics i existeixi un alt risc d'intoxicació per inhalació, s'hauran d'utilitzar equips autònoms de respiració amb mascareta que tapi tota la cara, botes altes de goma, guants i vestit impermeable.

Quan es realitzi el tractament s'ha d'evitar que el núvol de líquid o de pols afecti al pagès. Si el vent és molt fort, el més prudent és aplaçar el tractament per a un altre dia.

Si es treballa a prop d'altres persones, cal guardar una distància prudencial entre els agricultors que apliquin el plaguicida. Així s'evitarà que el núvol de pols produït pel pulveritzador d'un d'ells afecti als altres.

Mai s'ha de menjar, beure o fumar mentre es realitza un tractament. Abans de fer alguna d'aquestes coses, cal deixar el treball i netejar-se. Tampoc s'ha d'intentar desembussar, bufant amb la boca, el pulveritzador. Si aquest es taponi cal desmuntar-lo i desembussar-lo amb un filferro.

Si complim totes aquestes mesures a l'hora d'aplicar els productes fitosanitaris, podrem estar segurs que el risc de patir algun tipus d'accident a causa dels plaguicides és gairebé nul, ja que un comportament segur prevé els accidents laborals.

Ara bé, si davant un producte tenim dubtes i creiem que la informació que tenim no és suficient, podem consultar les normes UNE o les Notes Tècniques de Prevenció, derivades de la Llei 31/1995, de 8 de novembre, de Prevenció de Riscos Laborals (B.O.E. de 10-11-95).

Aquestes normes són específiques de determinats productes i estan fetes per tal d'evitar els riscos laborals que es poden derivar d'una mala utilització d'aquestes ■